

ledes som det nu er ordnet, medfører det store Bekostninger for de Grundejere, som ville have Vand afledet fra deres Ejendomme, foruden at det har medført stort Besvær at faa Forholdet ordnet, ja, der er maaste mange Steder, hvor det endnu ikke er ordnet paa tilbørligvis tilfredsstillende Maade. Hvad de Sandflugtsarealer angaar, der falde ind under Loven af 29de Marts 1867, er det jo egentlig en besynderlig Ejendomsret, vedkommende Ejere af Jorden have — jeg maa dog forudstikke den Bemærkning, at det paa Grund af Forholdene ikke let kan være anderledes. Forholdet er jo det, at Staten gennem Overtliffogderne til Dels har en meget stor og udstrakt Raadighed over disse Ejendomme, en saa stor Raadighed, at den kan ekspropriere Ejendommene; naar vedkommende Minister, nu den højtærede Landbrugminister, giver sit Samtykke til Beplantning, og bestemme, hvad Arbejder der skal foretages med videre. Loven indskrænker den fri Brug af disse Ejendomme, hvilket ogsaa har ført til, at Staten skal afholde en betydelig Del af Udgiften ved Sandflugtens Dæmpning, idet den skal afholde den ene Halvdel af Udgiften, medens den anden Halvdel fordeles paa Amtet, vedkommende Lodsere og vedkommende Kommune. Altsaa, Staten har en Pligt til at være med til at bære de økonomiske Udgifter, siden den vil have Bestemmelsesret over disse Ejendomme. Men saa maa det da ogsaa være billigt, at Staten, naar der skal Vandløb gennem disse Ejendomme, yder et klækeligt Beløb for ikke at sige afholder alle Udgifterne til Vandløbets Fuldbyrdselse, Regulering, Vedligeholdelse med videre. Jeg har gennemset Ministerialtidende A for at efterse, om dette Spørgsmaal skulde have været indbragt for vedkommende Ministerium, men jeg har ikke kunnet finde, at det har været indbragt til Besvarelse af Ministeriet, og derfor er jeg ikke sikker paa, om Ministeren nu kan svare mig paa, hvorledes dette Forhold har udviklet sig. Jeg ved, at Lodsjerne enkelte Steder have taget det Standpunkt at sige: Vi maa betale og vi taale og se at finde os i dette, thi vi saa vel sagtens ikke andet ud af det, end at vi alligevel komme til at betale, selv om vi søge at bringe Spørgsmaalet videre. Jeg havde tænkt at skaffe mig nærmere Oplysning om, hvorledes dette Forhold har udviklet sig. Jeg ved, at i Begyndelsen var Forholdet det, at Ejerne kom til at betale alene; om Forholdet er saaledes endnu, ved jeg ikke. Jeg havde tænkt paa at henvende mig til Kommunalbestyrelserne for en Del Kommuner i Hjørring Amt f. Eks. Alstrup, Bester-Sug-

strup, Saltum, Setsmark, Brobst, Lerup, Tranum m. fl., men jeg mente dog ikke, at det var rigtigt, da Resultatet heraf ikke vilde fremtræde med den fornødne Autoritet til at være et Grundlag, hvorpaa der herfra kunde lovgives paa dette Omraade. Jeg vil da henville til den højtærede Landbrugminister, at han gennem vedkommende Amtmand faar Oplysning om disse Forhold, og at disse Oplysninger muligvis kunde blive tilstillede det eventuelle Udvalg, for at man derefter kan tage Bestemmelser. Jeg maa fremhæve, at jeg tror ikke, at Folketinget vil vedtage nærværende Lovforslag, uden at man samtidig faar en Ordning af det Forhold, jeg her har omtalet. — Dernæst skal jeg gaa over til en Omtale af det foreliggende Lovforslag. Saaledes som det nu er affattet fra Landstingets Side, er det klart, at ind under § 1 falder ikke alene Møller og Fabrikker, men ogsaa Mejerier og Slagterier, saa at den højtærede Landbrugminister maa være klar over, at det er et Forslag, som faar ikke saa liden Rækkvidde, og at det vil blive anvendt i større Udstrækning, end man egentlig tænker paa. Nu ved jeg ikke, hvorledes Lovforslaget, saaledes som det nu er affattet, egentlig skal forstaaes, og hvorledes det skal anvendes. Jeg skal nærmere begrunde dette. Jeg kan nok sympatisere med Lovforslaget i dets Hovedtanke, at hvis en Fabrik, Mejeri, Slagteri, eller hvad det nu er, paafører en Skade ud over, hvad de have Ret til, bør de betale derved, og at der skal være en Autoritet til at fastsætte denne Betaling, men den første Bestemmelse i Lovforslagets § 1 gaar jo ud paa, at Vandsynsmændene kun kunne tilkaldes som Mæglere, og at deres Mægling og Behandling af Sagen skal foregaa efter Reglerne i §§ 5—11 i Vandsynsloven af 28de Maj 1880. Nu er da Spørgsmaalet: Hvor vidt rækker saa denne Bestemmelse? Rækker den saa vidt, at Vandsynsmændene, hvis Ejeren af Fabrikken, eller hvad det nu monne være, der har forarsaget Skade, siger, at det er en velerhvervet Ret, enten ifølge Dokument eller ifølge Hævd, skulle kunne standse Sagen og henvise til Rettergang? Saaledes som Lovforslaget er affattet, er dette i alt Fald ikke klart, og det vil vist blive forstaaet paa den Maade, jeg nævnte, naar Vandsynsmændene kun have at møde som Mæglere. Min Mening om dette Forhold er den, at Vandsynsmændene ikke alene burde møde som Mæglere, men ogsaa skulle kunne afgive enkendelse i det paagældende Forhold. Vil man saa appellere Sagen til Vandværnskommissionen, kan man gøre det og altsaa indsatte Bestem-